

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านในใจและการเขียนตามรูปแบบ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.1.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านในใจและการเขียนตามรูปแบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผ่านเกณฑ์ความรอบรู้เฉลี่ยร้อยละ 80 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

5.2 นักเรียนที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านใหม่ฉนวน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 25 คน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ในการวิจัยนี้ได้นำหลักการและรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการวิจัยรูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกตการณ์ และขั้นสะท้อนการปฏิบัติ เพื่อสรุปหาข้อบกพร่องและหาแนวทางแก้ไข แล้วนำไปปรับปรุงการดำเนินการทดลองในครั้งต่อไป เมื่อปฏิบัติครบวงจรหนึ่ง ๆ (4 ขั้นตอน) มีการปรับปรุงแล้วนำไปปฏิบัติในวงจรใหม่ต่อไป

5.3.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เก็บรวบรวมข้อมูลใช้รูปแบบการศึกษาเฉพาะกรณีและกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการประยุกต์เข้าด้วยกัน

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ได้ดังนี้

5.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการสอนจำนวน 19 แผนการสอน

5.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติ มีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
3. แบบสัมภาษณ์นักเรียน
4. แบบฝึกหัด

5.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.5.1 การดำเนินการการสอนตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น มีการปรับปรุงระหว่างดำเนินการเป็นระยะ ๆ โดยใช้ข้อมูลสะท้อนผลการปฏิบัติที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันสรุป อภิปราย วิเคราะห์จากข้อมูล แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน การบันทึกการสอนของผู้วิจัย การทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

5.5.2 หลังสิ้นสุดการทดลองปฏิบัติ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

5.6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ คือหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละของคะแนนการทำแบบฝึกหัด และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

5.6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีสิ่งปฏิบัติที่ดีแล้วหรือเหมาะสมเพียงใดอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้นหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาหาวิธีการที่จะแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

5.6.2.1 พฤติกรรมการสอนของครู ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนมากขึ้นในแต่ละวงจรจนเป็นที่พอใจของนักเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้ช่วยวิจัยและนักเรียนในการเสนอแนะให้คำปรึกษา และแนะนำพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความต้องการของนักเรียน

5.6.2.2 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ผลจากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนพบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในใจและพฤติกรรมการเขียนดีขึ้น ซึ่งในช่วงแรกของการเรียน นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติข้อควรปฏิบัติในการเขียนได้ เมื่อได้รับการฝึกฝนบ่อยครั้งขึ้น

ทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับนักเรียนในวงจรแรก พฤติกรรมโดยทั่วไปของนักเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความตั้งใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยดี

5.7 สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการทดลองการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.7.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม เฉลี่ยร้อยละ 83.15 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดดังกล่าวเฉลี่ยร้อยละ 84.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ของจำนวนนักเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 80

5.7.2 ผลจากการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากการดำเนินการทดลองสรุปผลการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ได้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้พัฒนาทักษะการอ่านในใจและการเขียนตามรูปแบบของนักเรียนดังนี้

5.7.2.1 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านในใจที่พัฒนาขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการอ่าน

- ดูภาพแล้วสนทนาเรื่องราวจากภาพในเนื้อเรื่อง
- ทำกิจกรรมเพื่อศึกษาความหมายของชื่อเรื่อง

2. ขั้นการอ่านในใจ

- ฝึกข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการอ่านในใจ
- อ่านเร็วเพื่อหาคำศัพท์
- จับคู่คำศัพท์กับความหมายของคำศัพท์
- อภิปรายถึงความหมายของคำศัพท์
- อ่านในใจอย่างละเอียด
- บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจ
- ฝึกกิจกรรมหาใจความสำคัญของข้อความ ย่อหน้า และเนื้อเรื่อง

3. กิจกรรมหลังการอ่านในใจ

- ตั้งคำถามและตอบคำถาม
- เรียงลำดับเหตุการณ์หลังการอ่านในใจ
- สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

5.7.2.2 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะการเขียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการเขียน

- ทบทวนเนื้อเรื่องของบทเรียนหรือนิทาน

2. ขั้นยก่างข้อเขียน

- ฝึกปฏิบัติข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียนและกลไกการเขียน
- เขียนแผนภาพโครงเรื่องตามรูปแบบการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
- เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง
- เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

3. ขั้นปรับปรุงแก้ไข

- วิเคราะห์ผลงาน
- ปรับปรุงผลการเขียน

5.7.3 ผลการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการดำเนินการวิจัย พบว่าวิธีการดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย
ทราบจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ สามารถปรับกิจกรรมได้ตรงจุดที่เป็นปัญหา นักเรียนมี
ความพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปรับกิจกรรม ส่วนผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ทราบหลักการและวิธีการสำหรับ
แก้ปัญหาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

5.8 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อเพิ่มคุณภาพความสามารถในการเรียนของ
นักเรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการอ่านในใจและการเขียนตามรูปแบบ สามารถนำไปใช้ในชีวิต
ประจำวันได้ จากการดำเนินการวิจัยของผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.8.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ครูควรศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ
เพื่อศึกษาถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรกำหนด แล้วปรับ
กิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนแต่ละท้องถิ่น เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็น
การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่แก้ปัญหาเฉพาะสำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

2) ครูควรศึกษาสภาพการณ์ของกลุ่มนักเรียน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับกิจกรรม
การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนให้มากที่สุด

3) ครูควรใช้เอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ เช่น นิทาน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ฯลฯ เป็นสื่อ
ในการฝึกทักษะทางภาษาเพิ่มเติม เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4) การแบ่งกลุ่มนักเรียน ควรหาวิธีที่ให้สมาชิกกลุ่มในแต่ละกลุ่มมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน และควรให้นักเรียนได้เปลี่ยนกลุ่มทุกครั้งเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อนทุกคน

5.8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่านเข้าใจและการเขียนตามรูปแบบในแต่ละระดับชั้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านเข้าใจและการเขียนตามรูปแบบ ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนต่อไป

2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติ ความรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านเข้าใจและการเขียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3) ควรศึกษางานวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับต่าง ๆ